

Motion till riksdagen 2024/25:2013

av **Adrian Magnusson och Marianne Fundahn (båda S)**

Betyget F

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att avskaffa betyget F i grundskolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En av fem elever som gick ut nian i våras kommer inte att kunna börja på något gymnasieprogram. Det visar Skolverkets preliminära siffror för 2024. Den som vill komma in på gymnasiet måste vara godkänd i svenska, engelska, matematik och fem andra ämnen, alltså ha lägst E i betyg. Förra året var det 15 procent av landets elever som saknade gymnasiebehörighet efter grundskolan, vilket motsvarar nästan 18 000 elever. Framtidsutsikterna för de som inte går ut gymnasiet är dystra. Enligt SCB var arbetslösheten bland personer som inte har en gymnasieutbildning 27,1 % år 2023, detta är fyra gånger högre än andelen arbetslösa med gymnasieexamen.

Betygens motiverande funktion har lågt stöd i forskningen. Det existerar en negativ betygseffekt för framförallt lågpresterande elever men även för andra grupper av elever. Betyget F kan bidra till en enorm psykisk stress och press då det kan innebära att elever inte får gymnasiebehörighet.

Betyget underkänd (F) infördes 1997 när dagens betygssystem med fasta kunskapskrav i varje ämne infördes. Dessa kunskapskrav bygger inte på någon exakt vetenskap.

Barn ska inte bli underkända i en obligatorisk skola. Det slår undan benen för tusentals unga människor. Barn med olika svårigheter fräntas möjligheten att ta sig ut i arbetslivet. Samhällets budskap till eleverna som misslyckas i grundskolan är att de inte duger att studera eller platsar på arbetsmarknaden, och ingen elev gynnas av detta. Subjektiv myndighetsutövning får avgörande konsekvenser för våra barn. Konsekvenser som kan bli ödesdigra, för individen och för hela samhället.

Tidigare när Sverige hade 1–5-betyg (1962–1994) fanns inte underkänt. 1 var bara det lägsta betyget och man kunde ta sig vidare till gymnasiet.

Adrian Magnusson (S)

Marianne Fundahn (S)